Κυβέρνησις ἀπεφάσισεν ἐν ἔτει 1867 νὰ συστήσῃ «διδασκαλεῖα διὰ τὰς αὐτόχθονας» ἐν Βομβάῃ καὶ Ἀχμεδαβάδ, ἐπὶ τῷ ὅρῳ τὰ ἡμίσεα τῶν ἀναγκαίων χρημάτων νὰ χορηγῶνται ὑπὸ τῶν αὐτόχθονων, πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι τὴν σύστασιν τῶν σχολείων τούτων ἐπιδοκιμάζουσι καὶ οἱ αὐτόχθονες Ἰνδοί. Ὅπως δὲ λυθῇ ὅσον τάχος τὸ ζήτημα τοῦτο, ἡ μὶς Κάρπεντερ ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Ἰνδικήν. Εἶχε τότε ἡλικίαν ἑξήκοντα καὶ δύο ἐτῶν, καὶ ἡ ὑγεία της, ἐξασθενήσασα μεγάλως ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἀνησυχίας, ἦν ἐπροξένει εἰς αὐτὴν ἡ διάδοσις τοῦ συστήματός της ἐν λαῷ, ὅστις ὑπῆρξεν ἀείποτε καχύποπτος πρὸς πάντα νεωτερισμόν. Ἔπαθε τόσον, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Ἀγγλίαν, ἀφ' οὗ ἐσύστησε τὸ πρῶτον τῶν σχολείων τούτων, τὸ τῆς Βομβάης. Ἀλλ' ἅμα ἀναλαβοῦσα ἐκ τῆς ἀσθενείας της ἡ ἀκαταπόνητος αὕτη γυνὴ ἀπέπλευσε καὶ πάλιν εἰς Ἰνδικήν, καὶ τὴν φορὰν ταύτην ἐδοκίμασε τὴν ὑπερτάτην χαρὰν νὰ ἴδῃ καὶ πεισθῇ, ὅτι τὸ θαυμάσιον ἔργον της προώριστο νὰ ριζώσῃ καὶ εὐδοκιμήσῃ.

Ἀλλ' ὁ θρίαμβος τῆς μὶς Κάρπεντερ εἶνε, ὅτι προσκάλεσε τὴν εἰς Ἀγγλίαν ἔλευσιν τοῦ Σασιπαδὰ-Βασουεργῆ, ὅστις ἦλθεν ἐκεῖ μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν τέκνων του, ὅπως σπουδάσῃ τὸ νέον σύστημα τῶν σχολείων καὶ φυλακῶν, καὶ ἐπιστρέψας βελτιώσῃ τὴν φυσικὴν καὶ ἠθικὴν κατάστασιν τῶν πτωχῶν κλάσεων τῆς Βαραχαναγάτης, ὅπου διέτριβε. Τὸν Μάρτιον τοῦ 1876 ἔτους ἡ γεννηαία γυνὴ ἀπέπλευσε τὸ τέταρτον εἰς Ἰνδικήν, εἰς ἡλικίαν ἑξήκοντα ὀκτὼ ἐτῶν. Ἐκεῖ δ' ἐγένετο δεκτὴ μετ' ἐνθουσιωδῶν θαυμασμῶν, καὶ ἰδίως ὑπὸ τῶν γυναικῶν τοῦ λαοῦ, αἵτινες ἐγονυπετοῦν ἐνώπιόν της ἀπανταχοῦ, ὅθεν διήρχετο, ἀποκαλοῦσαι αὐτὴν «πρεσβῦτιν μητέρα τῶν».

Τὰ ἀπομνημονεύματα ταῦτα τῆς κ. Κάρπεντερ, λέγει ἡ *Βρεταν*ική Ἐπιθεώρησις (Ἰανουαρ. 1880), ἐξ ἧς μετεφράσαμεν τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον, ἔπρεπε νὰ εἶνε μεταφρασμένα εἰς ὅλας τὰς γλώσσας. Ὁ συγγραφεὺς ἐξιστορῶν μετ' ἐνδιαφέροντος βίον γυναικὸς τόσον γόνιμον καὶ τόσον περιεπούδαστον, ἐλπίζει «ὅτι μεταξὺ ἐκείνων, ὅσοι ἐγκύπτουσιν εἰς τὴν μελέτην τῶν ζητημάτων τούτων, θέλουσιν εὑρεθῇ τινες ἔχοντες τὴν ἱκανότητα καὶ τὴν θέλησιν νὰ ἐξακολουθήσωσι τὸ μέγα τοῦτο ἔργον.» Ω.

ΤΑ ΘΕΑΤΡΑ ΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΙ.

Ὡς εἰς πολλοὺς ἄλλους κλάδους τοῦ πολιτισμοῦ, οὕτω καὶ εἰς τὸ θέατρον οἱ Ἰάπωνες οὐδαμῶς ὑπολείπονται τῶν Εὐρωπαίων. Δύναταί τις εἰπεῖν μάλιστα ὅτι καὶ ὑπερβάλλουσιν αὐτοὺς εἰς τοῦτο.

Ἐν Εὐρώπῃ δυσκόλως ἡ ἰδιωτικὴ ἀρχεβουλία δύναται νὰ ἀσφαλίσῃ τὴν ἐπιτυχίαν θεάτρου τινός. Πανταχοῦ σχεδὸν ἀνάγκη παρίσταται νὰ παράσχῃ τὸ Κράτος ἢ ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ τὴν συνδρομήν αὐτῶν πρὸς συντήρησιν τῶν θεάτρων. Ἀλλ' ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ τῆς ἐσχάτης Ἀσίας οὐδεμία ὑπάρχει πόλις, ὅσον μικρά, μὴ ἔχουσα θέατρον πληρέστατα εὐδοκιμοῦν. Ἐν Ἰεδδὼ, τῇ πρωτευούσῃ τῆς Ἰαπωνίας, τριάκοντα ὅλα ἀριθμοῦνται θέατρα, εἰς ἴδιον ἕκαστον εἶδος προωρισμένα. Ἡ πόλις αὕτη ἔχει πληθυσμὸν κατοίκων 1,500,000, παραβαλλομένη δὲ πρὸς τοὺς Παρισίους κατὰ τὰ θέατρα, εὑρίσκεται ἔχουσα ἴσον, ἂν μὴ ἀνώτερον ἀριθμὸν τῶν ἐν Παρισίοις ὑπαρχόντων. Ἐν Ὀσάκα, ἄλλῃ μεγάλῃ ἰαπωνικῇ πόλει, εὑρίσκονται ὅσα σχεδὸν καὶ ἐν τῇ πρωτευούσῃ θέατρα, ἅτινα πάντα εἶνε ὠκοδομημένα κατὰ τὰ εὐρωπαϊκὰ πρότυπα καὶ ἰδίᾳ τὰ ἐν Ἰταλίᾳ.

Εἶνε δὲ τὰ ἰαπωνικὰ θέατρα ἐν ἀδιαλείπτῳ ἐνεργείᾳ κατὰ πᾶσαν ἐποχήν· ἐν ἑκάστῳ αὐτῶν ὑπάρχει πάντοτε ἀξιόλογον ἑστιατόριον, εἰς ὃ κατὰ τὰ διαλείμματα προσέρχονται οἱ θεαταὶ, ἂν μὴ προτιμῶσι νὰ φέρωσιν αὐτοῖς ὅτι ἐπιθυμήσωσιν εἰς τὸ θεωρεῖον.

Τὰς πρώτας τῶν θεωρείων σειρὰς καταλαμβάνουσιν ἐν γένει αἱ κυρίαι, πολυτελέστατα ἐνδεδυμέναι· τὸ δὲ πολυποίκιλον τῆς ἐνδυμασίας των παρέχει εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ βλέποντος γραφικώτατον θέαμα.

Πλουσιώτατα ἐνδύονται καὶ οἱ ὑποκριταὶ, ἀξιοσημείωτος δὲ εἶνε καὶ ἡ τῆς σκηνῆς διασκευὴ καὶ διακόσμησις. Παρίστάνονται δὲ πάντοτε τῆς δραματικῆς τέχνης προϊόντα, κωμῳδίαι, τραγῳδίαι καὶ χοροί. Ἀλλὰ τὸ μᾶλλον παντὸς ἄλλου θέλγον τοὺς Ἰάπωνας εἶνε οἱ ἀθλητικοὶ ἐν τῷ θεάτρῳ ἀγῶνες.

Κατὰ τὰ διαλείμματα τοὺς θεατὰς ἐκκωφαίνουσιν αἱ δυνατοὶ φωναὶ καπήλων πωλούντων πορτοκάλια, μέσπιλα, ὀπώρας σακχαροπήκτους, τέϊον, *πιστίλλας* καὶ ῥιπίδια. Ἐν τῇ αἰθούσῃ δὲ τοῦ θεάτρου ἐπικρατεῖ ἡ αὐτὴ κίνησις, ὁ αὐτὸς θόρυβος, οἷος καὶ ἐν τοῖς ἡμετέροις. Ἀναβαίνουσιν εἰς τὴν σκηνὴν, εἰς τὰ ἰδιαίτερα δωμάτια, εἰς τὰ θεωρεῖα ἄλλοι ἐξέρχονται νὰ καπνίσουν ἢ νὰ λάβουν ἀναψυκτικὰ ποτὰ, ἄλλοι δὲ εἰς τοὺς διαδρόμους συζητοῦσι περὶ τῆς ἀξίας τοῦ παριστανομένου ἔργου.

Ἐν γένει τὰ θέατρα τῆς Ἰαπωνίας εἶνε «ἄριστα κατηρτισμένα. Ἡ διασκευὴ τῆς σκηνῆς εἶνε τελειοτάτη, ἔχουσι δὲ πάντα τὰ ἀναγκαῖα μηχανήματα, ὥστε καὶ τὰ δυσκολώτατα σκηνικὰ μέρη παριστάνονται λίαν ἐπιτυχῶς. Μία μόνη ὑπάρχει ἔλλειψις, λίαν ἐπαισθητὴ, εἶνε δὲ αὕτη ἡ ἀτέλεια τοῦ φωτισμοῦ.

Ἀξιοσημείωτος εἶνε ὁ τρόπος, καθ' ὃν οἱ Ἰάπωνες θεαταὶ ἀποδοκιμάζουσι τοὺς ἀδεξίους ὑποκριτὰς ἢ τὰ ἀδόκιμα δραματικὰ ἔργα. Οὔτε

συρίζουσιν, οὔτε θορυβοῦσι τὸ παράπαν· ἀλλ' ἕκαστος ἐγειρόμενος τῆς θέσεώς του στρέφει τὰ νῶτα πρὸς τὴν σκηνήν. Ἡ ἐκδήλωσις αὕτη παράγει ἄμεσον ἀποτέλεσμα· ἡ αὐλαία καταπίπτει ἐνέτῳ ἄμαν. Κ.

Ο ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ

τῆς Πετρουπόλεως.

Κατὰ τὴν ἐν Πετρουπόλει διατριβὴν αὐτοῦ ὁ σάχης τῆς Περσίας, παρευρεθεὶς μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου, ποῦ Β' εἰς χορὸν δραμματικὸν (ballet) ἐν τῷ Μεγάλῳ Θεάτρῳ, ἠρώτησεν ἀφελῶς τὸν αὐτοκράτορα, ἂν ἐκεῖ ἦτο τὸ σεράγιόν του.

Ὁ αὐτοκράτωρ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν, ὅτι τὰ δυτικὰ ἔθιμα δὲν ἐπιτρέπουσιν εἰς τινα, καὶ ἀπόλυτος μονάρχης ἂν εἶνε, νὰ ἔχῃ δι' ἑαυτὸν πλῆθος γυναικῶν· ἐπροσπάθησε μάλιστα νὰ κάμῃ καταληπτὸν εἰς τὸν Ἀσιανὸν δεσπότην, ὅτι καὶ ὅλαι αἱ ὡραῖαι ὀρχηστρίδες, αἱ ἀμιλλώμεναι κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπὶ δεξιότητι καὶ χάριτι, συνεστηροῦντο δαπάνῃ τοῦ Κράτους πρὸς κοινὴν διασκέδασιν τοῦ τε λαοῦ καὶ τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας.

Ἡ ρωσσικὴ κοινωνία ἀγαπᾷ μανιωδῶς τὸν χορόν. Ἀεὶς τῆς ἑβδομάδος δίδονται ἐν τῷ Μεγάλῳ Θεάτρῳ δραματικοὶ καὶ παντομιμικοὶ χοροὶ, διαρκοῦντες ὁλόκληρον τὴν ἑσπέραν, καὶ ἐκτελούμενοι μετὰ πολυτελείας ἀνηκούστου. Ὁ πλοῦτος τῶν σκηνογραφιῶν, τῶν στολῶν καὶ λοιπῶν λεπτομερειῶν εἶνέ τι ἀπερίγραπτον. Καταβάλλεται ἀφειδῶς οἱαδήποτε δαπάνη, ἱκανὴ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐκθάμβωσιν τοῦ βλέμματος καὶ εἰς τὴν τέρψιν τοῦ πνεύματος, καὶ πρὸς τὴν ἐν τοῖς χοροῖς τούτοις ἀναπτυσσομένην λάμψιν καὶ μεγαλοπρέπειαν οὐδὲν ἄλλο ὑπάρχει ἐναμίλλον παρὰ τὴν μοναδικὴν κουφότητα καὶ τέχνην τῶν κομψοτάτων συλφίδων.

Καὶ ἀληθῶς ὁ δραματικὸς χορὸς τῆς Πετρουπόλεως εἶνε ὁ πρῶτος τοῦ κόσμου. Ἀλλὰ τὸ εἶδος τοῦ θεάματος τούτου, ὅπερ παρέχει τὰς πλέον ὑπερλέπτους τῶν ἀπολαύσεων, εἶνε ἀδύνατον διὰ κυβερνήσεις οἰκονόμους, ἡ δὲ θεατρικὴ Σχολὴ τῆς Πετρουπόλεως καταναλίσκει ποσὰ ἀμύθητα.

Ἀρκεῖ νὰ εἴπωμεν, ὅτι πρὸς παράστασιν ἑνὸς μόνου δραματικοῦ χοροῦ «τῆς θυγατρὸς τοῦ Φαραὼ» ἐδαπανήθησαν ὑπὲρ τὸ ἓν ἑκατομμύριον φράγκων. Εἰς τὴν τελευταίαν πρᾶξιν ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὀκτακόσιαι ὅλαι χορεύτριαι.

Ὅλα τὰ κοράσια ἀπὸ τῆς ἑξαετοῦς μέχρι τῆς ὀκταετοῦς ἡλικίας ἀποδέχεται ἡ διοίκησις τῶν θεάτρων, ἀρκεῖ νὰ εἶνε ὁπωσοῦν ὡραῖα, συντηροῦνται δὲ δαπάναις τοῦ Κράτους μέχρι τῆς ἡλικίας δεκαεπτὰ ἐτῶν, μετὰ δὲ ταῦτα ἀναλόγως τῆς δεξιότητος καὶ ἱκανότητος αὐτῶν ἀναλαμβάνουσι διάφορα πρόσωπα μᾶλλον ἢ ἧττον σπουδαῖα, ἢ κατατάσσονται ἁπλῶς εἰς τὴν φάλαγγα τῶν λοιπῶν νεανίδων, τῶν μὴ καθ' αὑτὸ ὀρχηστρίδων.

Εἰς τὴν θεατρικὴν σχολὴν εἶνε δεκτὰ καὶ μειράκια, εἰ καὶ πολὺ τῶν κορασίων εὐαριθμότερα.

ΑΙ ΑΝΩΝΥΜΟΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

Ἰδοὺ ἓν διδακτικώτατον μάθημα διὰ τοὺς χαλκευτὰς ἀνωνύμων ἐπιστολῶν, οἵτινες συγχνάκις δυστυχῶς μένουσιν ὅλως ἀτιμώρητοι.

Γαλλικόν τι πλημμελειοδικεῖον ἐξέδωκεν ἐσχάτως ἀπόφασιν ἄκρας μὲν αὐστηρότητος, ἀλλ' ἐπιδοκιμασθεῖσαν ὑπὸ σύμπαντος τοῦ κόσμου, ἥτις θέλει συνετίσῃ μεγάλως τοὺς ἀθλίους ἐκείνους, οἵτινες οὐδαμῶς διστάζουσι νὰ διασπείρωσιν ἀπανταχόσε δι' ἀνωνύμων ἐπιστολῶν τὴν ὕβριν καὶ τὴν συκοφαντίαν.

Βρνέστος τις Χ. . . . κατηγορηθεὶς ὅτι διὰ τοῦ μέσου τούτου τῶν ἀνωνύμων ἐπιστολῶν διετάραξε τὴν ἡσυχίαν διαφόρων οἰκογενειῶν, καὶ ἐξύβρισε γυναῖκας, ὧν ἡ θέσις καὶ ἡ ἄκρα τιμιότης διέψευδον ὑπαινιγμοὺς δυσφήμους, οὓς μόνον ἡ ποταπότης καὶ ἡ μαχθηρία ἦτο δυνατὸν νὰ προκαλέσωσιν, ἐκηρύχθη ὑπὸ τοῦ πλημμελειοδικείου ἔνοχος τοῦ ἀποδιδομένου αὐτῷ πλημμελήματος, καὶ κατεδικάσθη εἰς 5 ἐτῶν φυλάκισιν, εἰς 1000 φράγκων πρόσιμον, καὶ εἰς δεκαετῆ ἀπώλειαν τῶν πολιτικῶν του δικαιωμάτων. Ω.

ΕΞΗΚΟΝΤΑ ΩΡΑΣ

ἐντὸς τοῦ ὕδατος.

Ὁ πλοίαρχος Βέππ, ὁ φήμην ἑκατὸν ἀποκτήσας, ἀφότου διέβη κολυμβῶν τὸν πορθμὸν τῆς Μάγχης, κατώρθωσεν ἐσχάτως καὶ ἄλλο νέον, ἔτι μεῖζον κατόρθωμα. Ἀρχομένου τοῦ μηνὸς Μαρτίου τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, τὴν δεκάτην πρωϊνὴν ὥραν τῆς Δευτέρας κατῆλθεν ἐντὸς ἑνὸς κάδου τοῦ ἐν Λονδίνῳ ἰχθυοτροφείου, καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν τὴν δεκάτην καὶ ἡμίσειαν ἑσπερινὴν ὥραν τῆς Τετάρτης. Συνέβη δὲ τοῦτο ἐνώπιον πλήθους θεατῶν ἀπειραριθμῶν.

Οἱ τῇ δεκάτῃ Μαρτίου εἰς τὸ ἰχθυοτροφεῖον εἰσελθόντες θεαταὶ ἦσαν ὄχι ὀλιγώτεροι τῶν δεκακισχιλίων.

Ὁ πλήρης ὕδατος κάδος, εἰς ὃν κατῆλθεν ὁ πλοίαρχος, ἔχει 12 ἕως 13 μέτρων μῆκος καὶ 7 πλάτος, τὸ βάθος δὲ τοῦ ὕδατος εἶνε 2 μέτρων. Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἐφημερίδων ἐνήργουν ὡς αἱρετοκριταί. Ὁ πλοίαρχος εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἐξέλθῃ τοῦ ὕδατος ἅπαξ τοῦ ἡμερονυκτίου καὶ νὰ διατρίψῃ ἐκτὸς αὐτοῦ ἡμίσειαν ὥραν. Χρῆσιν ὅμως τοῦ δικαιώματος τούτου ἔκαμεν ἅπαξ μόνον τὴν τρίτην, καὶ ἐβυθίσθη πάλιν εἰς τὸ ὕδωρ, ἀφοῦ διέτριψεν ἐκτὸς αὐτοῦ εἴκοσι μόνον λεπτά. Καθ' ὅλον δὲ τὸ χρονικὸν διάστημα